

*Перший урок
для учнів 8 класу*

на тему:

«Україна – єдина країна»

Тема: «Україна – єдина країна»

Мета: ознайомити учнів з основними історичними подіями становлення державності України;

формувати відчуття приналежності до України, усвідомлення себе українцем, почуття особистої відповідальності за долю держави та українського народу;

виховувати повагу до державних символів, шанобливе ставлення до традицій українців та представників інших національностей, що населяють країну;

формувати почуття патріотизму та національної свідомості, виховувати любов до Батьківщини;

Обладнання: карта України, прапори з афоризмами відомих людей про патріотизм і єдність, плакати «Прапор України», «Гімн України», «Герб України», Гімн України, папір для побажань, олівці.

Живи, Україно! Живи для краси, для сили, для правди, для волі!

В. Сосюра

ХІД УРОКУ

I. Організаційний момент.

Учитель: Доброго дня вам, діти та батьки!

Рада всіх я вас вітати!

У році новому

Здоров'я, радості, добра та успіхів Усім я хочу побажати!

II. Відкритий діалог.

Учитель. Кожен народ, кожна людина має свої святині. Для нас, українців, найбільшою святинею є наша родина. Родина – це не тільки наша сім'я, це наша Батьківщина – Україна.

Учень. Від Карпатських смерек до Таврійських степів-

Україна моя, тут дід-прадід мій жив.

крізь Поліські льони, моря Чорного бриз

пролягає наш шлях на могутній Донбас.

Звучить Державний Гімн України

Учитель: Гімн – це не звичайна пісня, це урочиста пісня нашої країни, це символ державної єдності та віддзеркалення душі українського народу.

Гімн

Слова палкі, мелодія врочиста.

Державний Гімн ми знаємо усі.

Для кожного села, містечка, міста - Це клич один з мільйонів голосів.

Це наша клятва, заповідь священна.

Хай чують друзі й вороги,

Що Україна вічна, незнищенна,

Від неї ясне світло навкруги.

Н. Поклад

Давайте поміркуємо у які моменти нашого життя звучить Гімн України? Як часто ви сьогодні чуєте слова Гімну? Які почуття у вас виникають коли ви чуєте Гімн?

III. Повідомлення теми першого уроку.

Учитель: Гімн є одним із символів об'єднання людей. Які ще державні символи ми знаємо? (Прапор, Герб – короткі повідомлення учнів про символи)

Прапор

Прапор - це державний символ,

Він є в кожній державі.

Це для всіх - ознака сили,

Це для всіх - ознака слави.

Синьо-жовтий прапор маєм:

Синє - небо, жовте - жито.

Прапор свій оберігаєм,
Він святиня, знають діти.
Прапор свій здіймаєм гордо,
Ми з ним дужі і єдині.
З ним навіки є народом.
Українським в Україні.
Наш герб - тризуб.
Це воля, слава й сила.
Наш герб - тризуб.
Недоля нас косила.
Та ми зросли, ми є,
Ми завжди будем,
Добро і пісню несемо ми людям.

Чи можна сказати, що ці державні символи України мають сьогодні велике значення для єдності народу? Чому? ...

Тому тема нашого першого уроку: **«Україна – єдина країна»**

(Учень декламує вірш Олега Колібаби):

Лиш у єдності, знаємо, треба нам йти,
Щоб нове будувати майбутнє.
Не діліться по вірі і мові, брати!
І тоді буде вдача супутня.
Ми єдині в думках і ми вільні у них.
Не керуйтеся “совковим диктатом”!
Що збудуємо ми, не збудують вони,
Лиш єдину мету треба мати.

Учитель: Україна – це щедра земля під волошковим небом, це задумливі степи, широкі поля, густі ліси та гірські вершини. Це сині озера й річки, калина край вікна, журавель у небі і соловей у лузі. Це рідний дім, дорога в школу, це рідна мова й пісня колискова, це мама й тато й вся родина. Це все наша Батьківщина, наша земля, наша Україна.

(Учениця декламує вірш «Україна»)

УКРАЇНА

Україно моя, для мене ти єдина,

Як рідна мати, що дала життя.

І щастя дні і в лиховісні днини

До тебе повертаю звіддаля.

Вклоняюся рідним вербам і тополям

І припаду до рідної землі.

Що маю я таку щасливу долю,

Великий Боже, дякую тобі.

Учитель. Згадаємо народні символи держави.

Учень-екскурсовод 1. Майже в усіх народів є улюблені рослини-символи. У нас це верба, калина, барвінок. Про це говорить прислів'я: «Без верби і калини нема України».

Калина - символ кохання, краси, щастя. Навесні вона вкривається білим цвітом, а восени палахкотить гронами червоних плодів. Калиною уквітчують весільний коровай, оселю; нею лікуються. Про калину складено багато пісень, легенд, приказок.

Учень-екскурсовод 2. Почувши слово «Україна», зразу ж уявляєш вербу над водою, тополю в полі... Можливо, ви чули пісню «В кінці греблі шумлять верби»? Окрім краси, верба дає багато користі. Вона, ніби позначка води на землі. Тому й копають криниці під вербою, бо на сухому місці це дерево ніколи не росте.

Учень-екскурсовод 3.

Легенда про барвінок.

Ця рослина, коли ще не мала своєї назви, дуже заздрила запашній фіалці, бо та була у великій пошані серед людей. І тоді квітка звернулася до богині Флори, щоб та подарувала їй аромат, красу і людську любов. Але богиня не була всесильною - не могла вона нагородити рослину великою красою. Зате дала їй назву «вінка», що означає «перемога». І відтоді люди почали вбачати в барвінкові цілющу силу, яка перемагає тяжкі недуги. За це люди подарували рослині свою любов.

Учитель: А зараз пропоную вам відчутти себе знавцями нашої культури.

1. Кольори нашого державного прапора (жовтий і синій).
2. Розкажіть перші стрічки національного Гімну (...).
3. Президент України (Петро Порошенко).
4. Дерево, яке освячується в церкві перед Пасхою. Воно охороняє від злих сил (верба).
5. Старовинний обряд славлення різдвяних свят піснями (коляда).
6. Кущ оспіваний в українських народних піснях, символ дівочої вроди (калина).
7. Дерево-символ, з яким в українських народних піснях і переказах порівнюють струнких дівчат (тополя).
8. Український народний духовий інструмент з дерева або очерету, що має форму трубки з отворами (сопілка).
9. Чим прикрашають голову українські дівчата (вінок).
10. Національний символ України. Матері дарують його своїм дітям на щастя, на долю, відряджаючи у далеку дорогу (рушник).

IV . Слово вчителя: екскурс у минуле.

Учитель. Кожна людина найбільше любить той край, де народилась і живе. Кожен пишається своєю рідною країною. Наша держава - Україна, суверенна і незалежна, демократична і правова.

- Що ж означає вислів «Україна - суверенна держава»? (Вона має право самостійно, без втручання інших держав вирішувати всі свої внутрішні та зовнішні справи.)

- А ще Україна - демократична. Це означає, що влада в ній належить народові. Тільки народ може змінювати її основи - конституційний лад.

Учитель: Україна – країна трагедій і краси, країна, де найбільше люблять волю і найменше знали її, країна гарячої любові до народу і чорної йому зради, довгої вікової героїчної боротьби за волю. Шлях України позначений високими степовими могилами, руїнами та прекрасними містами.

(Учениця декламує вірш «Рідний край»)

Є щось святе в словах мій рідний край

Для мене – це матусі ніжна пісня

І рідний сад, від квіту білосніжний

І той калиновий у тихім лузі гай.

Його історія... В ній стільки гіркоти!

І тим рідніш мені ти, краю рідний,

Що вже назад поламані мости,

І день встає, як райдуга, погідний.

Учитель: Україна сьогодні – незалежна держава, частина Європи, величезна територія з величезним населенням. А згадаємо її історичне минуле – безмежна боротьба, величний порив волі, вічна сутічка з людьми, котрі бажали розділити землю на якій жили наші предки і житимуть наші діти.

Гортаючи сторінки історії України, ми дізнаємося, що споконвіку наші природні багатства були ласим шматком для сусідів по кордону. Вижити, вистояти в боротьбі проти їхніх зазіхань - було найголовніше для українців. Україна уже боронилася від татарських орд, турецьких нападників, польських феодалів, які хотіли поневолити український народ, заволодіти нашою землею. Довгі роки Україна була у ярмі. Та український народ завжди мужньо боровся за свою волю.

Важкий та тернистий шлях пройшов наш український народ до утворення своєї держави.

Родилась багата та вродлива,

Родись щаслива – кликали батьки.

Чужинські погляди обмацували хтиво.

І рвали твоє тіло на шматки.

А ти горіла соромом заграви,
Вкривалась попелом своїх надій,
І, навіть, промінь сонячний, ласкавий,
Не осушив твоїх прекрасних вій,
Плакучих верб печалі,
На перехресті доброти і зла.
Допоки землі всі з'єднала,
Ти ріки крові пролила.

Учитель. У цьому році ми відзначили 23 роки з того часу, як Україна стала незалежною державою. Історично становлення нашої країни відбувалося протягом багатьох віків. За цей час не одному поколінню українців довелося ціною власного життя здобувати право прийдешніх поколінь на незалежність. Сьогодні ж 1991 рік вписано в новітню історію України, як час, з якого почалася нова сторінка розвитку державності. Проте важливо пам'ятати історичні постаті та події для того, щоб не забувати про шлях, який довелося подолати українській державі у своєму становленні.

Дорогі діти, сьогодні наша Україна знову переживає нелегкі будні. Всі ви добре знаєте, що наразі на сході нашої країни триває АТО, завданням якої є відстояти і зберегти цілісність і неподільність нашої України. У Донецькій і Луганській областях (показ на карті України) мужньо об'єдналися і воюють із терористами солдати зі всієї України.

Подіям АТО на сході передували події на Майдані у Києві ще у листопаді 2013 року, коли (іще на той час діючий) президент не виконав обіцянки українському народу: вступити до ЄС.

Усі ми з гірким болем у серці згадуємо героїв «Небесної Сотні», які зуміли рішуче стати до боротьби зі злом і неправдою, заплативши за перемогу надвисоку ціну – власне життя.

На Майдані його не стало,
Усім миром дружно ховали.
І хоч серце не стало битись
Та душа не хотіла змиритись.

Вона линула увись туди,
Де вічно квітнуть райської сади.
А з ним його брати полягли,
Які за одну правду були.
Немов зірвані квіти –
Життя їх зів'яли...
І дотепер голос жалобно дροжить,
Коли в кожному серці гордо звучить:
«Слава Небесній Сотні!»
(Бурчак Богдана)

Відеоролик «Небесна сотня. Герої не вмирають.»

Наразі я прошу вшанувати хвилиною мовчання героїв Небесної Сотні і героїв війни на сході України. Кожен із них – герой!

Хвилина мовчання в пам'ять про героїв.

Вправа «Мікрофон»

Ми – патріоти – дочки і сини
Для твого блага все в житті здолаєм!
Бо ти найкращий, краю мій ясний,
Вітчизну й матір ми не вибираєм!

Учитель: Звертаючись до історичного минулого української нації, осмислюючи його духовні цінності, ми бачимо кращі риси наших предків: патріотизм, волелюбність, повага до своєї нації. Але чи легко бути патріотом? Чи вважаєте ви себе патріотами своєї держави? Чому?

Учитель: Зверніть увагу на ці прапорці. На кожному з них написані слова відомих людей про любов до Батьківщини, патріотизм та єдність народу. А як ви розумієте ці афоризми?

Афоризми

Люблять батьківщину не за те, що вона велика, а за те, що своя. (Сенека)

Той, хто не любить своєї країни, нічого любити не може. (Д. Байрон)

Забудеш рідний край — твоє всохне коріння. (П. Тичина)

Патріотизм — це не любов до ідеї, а любов до вітчизни. (В. Распутін)

Той, хто в біді кидає свій народ, стає його ворогом. (Ч. Айтматов)

Вітчизна — це не хтось і десь, Я — теж Вітчизна. (І. Світличний)

Українському народу не потрібно співчуття – потрібні патріоти. Потрібен ти!
(І. Олійник)

Учитель: Щоб зрозуміти Україну треба побачити її красу, відчувати велич її історії, доторкнутись до її культури, звичаїв і традицій, познайомитись з її щедрими, трудолюбивими людьми, які люблять свою країну усім серцем. Як казав В'ячеслав Липинський: «Без традиції нема культури, без культури нема нації».

Завдання продовжити прислів'я :

- 1) Вченому світ, а невченому.....тьма
- 2) Гарно того вчити, хто хоче..... все знати.
- 3) Голова не на те, щоб тільки ...кашкета носити.
- 4) Книга вчить як на ..... світі жить.
- 5) Людей питай, а свій розум .... май.
- 6) Добрий початок, половина ..... діла.
- 7) Маленька праця краща за велике ..... безділля.
- 8) Бджола мала, а й та ..... працює.
- 9) Вік живи – вік ... учись.

Учитель. А зараз настала ваша черга презентувати свої малюнки присвячені нашій рідній неньці Україні. *(Діти розповідають про своє бачення єдиної країни).*

Інтерактивна вправа «З теплом у серці» (Побажання Україні)

Учитель: Дуже хочеться щоб в нашій країні панував мир.... А що б побажали ви? Напишіть свої думки на аркушах паперу та приклейте до нашої карти. Хто бажає зачитати?

V. Підсумок уроку.

Єдина Україна

Нехай ніхто не половинить,

Твоїх земель не розтина,

Бо ти єдина, Україно,

Бо ти на всіх у нас одна.

Одна від Заходу й до Сходу,

Володарка земель і вод –

Ніхто не ділить хай народу,

Бо не поділиться народ.

Нехай ніхто не половинить,

Твоїх земель не розтина,

Бо ти єдина, Україно,

Бо ти на світі в нас одна.

(Дмитро Чередниченко)

Учитель. Завершуючи сьогоднішній наш урок, я сподіваюсь, що всі ви пишаєтесь, що живете в Україні, що називаєтесь українцями, що розмовляєте українською мовою, пишаєтесь традиціями свого народу, що поруч з вами сьогодні ваші рідні, знайомі, друзі.

Ви молоде покоління нашої держави України, вам творити і будувати нашу українську державу, доклавши до цього певних зусиль і прагнень, розуму і вміння. Ви – майбутнє України!

Красивий, щедрий, рідний край

І мова наша солов'їна.

Люби, шануй, оберігай

Усе, що зветься Україна!